

[Forsvarsministeren]

ningen over sig sammen med det bornholmske hjemmeværn.

Jeg vil gerne sige, at en sådan holdning og indstilling kan jeg overhovedet ikke dele. Jeg gad vide, hvor mange danskere der kan det uden for SFs og VS' sikkerhedspolitiske diskussionsklubber.

Om selve spørgsmålet skal jeg oplyse, at der ikke er tale om en landgangsovelse med fregatten, men om en såkaldt anløbsøvelse. Formålet med en sådan øvelse er at træne bl.a. den del af besætningen, som er genindkaldt, og i den sammenhæng øver man også bevogtning og nærforsvar i forbindelse med ankomst til og afgang fra havn.

Jeg kan også sige, at anløbet til Rønne fandt sted den 5. oktober, og den havde ingen sammenhæng med øvelsen Baltops, som fregatten »Herluf Trolle« først efterfølgende deltog i. Spørgsmålet bygger således også i sin begrundelse på forkerte præmisser.

Thoft (SF):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er korrekt, at »Herluf Trolle« ikke deltog i Baltops for efter den såkaldte anløbsøvelse i Rønne.

Jeg vil også gerne spørge, hvad årsagen kan være til, at tidligere forsvarsminister hr. Poul Søgaard så sendt som i 1982 kunne fastslå i forbindelse med en anden øvelse – da var der tale om et amerikansk militært hornorkester, som skulle trutte ved et dyrskue på Bornholm – at Bornholm ikke var en del af Danmark set i relation til NATO, en oplysning, som er i overensstemmelse med den, jeg lærte på Institut for Statskundskab i begyndelsen af 1970erne hos professor Bjøl. Da fik vi også oplyst, at der var en række særlige restriktioner omkring Bornholm, som gjorde, at Bornholm ikke var en ordinær del af det danske område, en holdning, som også skinner igennem i Seidenfadenrapporten.

Fischer (KF):

Nu nævner hr. Thoft, at oprustningen i Østersøen foregår uden om det danske Folketing, og det føler han sig noget bekymret over. Men jeg ved ikke, om det er så underligt, al den stund oprustningen i Østersøen vel er besluttet i Det Sovjetiske Politbureau. Jeg vil bede forsvarsministeren bekræfte rigtigheden heraf.

Bo Kristensen (KF):

Jeg vil gerne sige forsvarsministeren tak for det positive svar ud fra den betragtning, at der jo her er tale om et dansk landområde, hvor det er naturligt, at vore styrker har fri adgang til at bevæge sig og foretage de nødvendige øvelser set ud fra et sikkerhedspolitisk synspunkt.

Men i forbindelse med det spørgsmål, som hr. Thoft rejser, vil jeg gerne vide, om ikke det også fremover er sådan, at et nært samarbejde med de lokale hjemmeværnsstyrker og de enheder, som også skal fremgå i international sammenhæng, er naturligt og dermed en fortsættelse af en eksisterende linje, når vi taler øvelse.

Forsvarsministeren (Engell):

Den første del af hr. Thofts spørgsmål har jeg allerede svaret på.

Så vil jeg gerne sige, for at der ikke skal være nogen misforståelser, at det er korrekt, at der i 1982 var en diskussion her i Folketinget med udgangspunkt i en konkret sag. Jeg vil godt minde om, at i den forbindelse udsendte den daværende forsvarsminister, den daværende regering, en udtalelse, og den vil jeg godt læse op her, for den tager fuldstændig afstand fra det, hr. Thoft var inde på i sit indlæg. Man siger:

»Der eksisterer ingen, hverken skriftlige eller mundtlige, aftaler mellem Danmark og Sovjetunionen vedrørende tilstedeværelsen af fremmede styrker på Bornholm.«

For det andet: »Bornholm er således ligesom enhver anden del af det danske rige og uden begrænsninger omfattet af NATO-samarbejdet.«

For det tredje: »På baggrund af de særlige omstændigheder omkring de sovjetiske troppers tilstedeværelse på Bornholm indtil den 4. april 1946 har Danmark siden pålagt sig en vis tilbageholdenhed med hensyn til fremmede troppers tilstedeværelse på Bornholm.«

Det var det, der var grundlaget for den daværende regering, og det er det, der er grundlaget for denne regering. Derfor er det naturligvis fuldstændig ukorrekt, når hr. Thoft forsøger at fremstille det, som om Bornholm ikke er en i alle henseender fuldstændig ligestillet del af det danske rige.

Må jeg så sige til hr. Fischer, at det er da fuldstændig rigtigt, at en af de ting, der må